

[Birthe Wetlesen.]

samfundets interesse derved, at den bidrager til, at det stigende behov for teknikere, videnskabsmænd og andre med videregående uddannelse dækkes.

Mit parti kan ikke være uenigt i, at staten gennem en fond af denne art søger disse spørgsmål løst. Det, der efter vor mening kan diskuteres, er, hvor stor en del af fondens midler der skal uddeles som stipendier, og hvor stor en del der skal uddeles som lån. Principielt ønsker vi den størst mulige del givet som lån. Vi finder det ret og rimeligt, at de unge, der gennem en videregående uddannelse gives muligheder for en virkelig god indtægt senere hen i livet og dermed også muligheder for at tilbagebetale den støtte, de har modtaget, får støtten som lån, også fordi der ellers bliver tale om en forskelsbehandling i forhold til andre unge, der ikke kommer ind under uddannelsesfonden, unge, som i de fleste tilfælde ikke har de muligheder for at nå op på høje indtægter, som de unge med en videregående uddannelse har.

Vi har også tidligere peget på, at for rigelige stipendiemuligheder kan få unge uden de fornødne evner eller den fornødne energi til at påbegynde en højere uddannelse, som de senere må afbryde, et forhold, der foruden at påføre staten unødige udgifter kan være til psykisk skade for de unge, rent bortset fra den tid, de har spildt på studiet.

Vi synes heller ikke om begrebet studenterløn, som stipendieordningen tenderer imod. Det gælder altså om at finde den rigtige balance mellem lån og stipendier, idet vi ikke vil afvise, at det for at få den fornødne tilgang til den videregående uddannelse kan være nødvendigt også med stipendier. Vi afventer derfor med interesse resultaterne af den undersøgelse af de studerendes økonomiske forhold, erhvervsarbejde m. v., som den højtærede minister har meddelt netop at have fået bevilling til. Den vil forhåbentlig give grundlag for bedre at kunne tage stilling til forholdet mellem lån og stipendier.

Den højtærede minister har imidlertid ikke ment at kunne afvente undersøgelsens resultat og har fremsat forslag om en betydelig forøgelse af midlerne til ungdommens uddannelsesfond. Ganske øjensynlig har den højtærede minister været i udsalgsstemning.

De 98 mill. kr. i § 1 ser meget billigere ud end 100 mill. kr. De i bemærkningerne til lovforslaget indeholdte overslag over stigningerne i elevantallet, som sammen med stigningerne i de studerendes leveomkostninger anføres som grundlag for lovforslagets tal, forekommer mig nu ikke at retfærdiggøre en sådan nøjagtighed.

Mit parti noterer sig, om jeg må sige det, med velvillig opmærksomhed, at forøgelsen af støttebeløbet på 35 mill. kr. fordeler sig med 25 millioner til lånesektoren og 10 millioner til stipendiesektoren, således at det samlede støttebeløb på 98 millioner til den i § 1, stk. 1, nævnte elevgruppe fordeler sig med 49 mill. kr. til stipendier og 49 mill. kr. til lån. Vi tager det som et udtryk for, at den højtærede minister er opmærksom på, at vægten formentlig bør flyttes fra stipendier til lån, hvilket vi kun kan være tilfredse med. Det har vi peget på mange gange, selv om det ærede medlem hr. Ninn-Hansen ikke tog os med i selskabet, men den højtærede minister har jo hørt det.

Må jeg med det samme sige, at jeg rent umiddelbart ikke er overbevist om det fornødne og hensigtsmæssige i så kort tid før udløbet af indeværende finansår at forøge bevillingen til ungdommens uddannelsesfond med 10 mill. kr. som anført i lovforslagets § 1.

En nyordning, vi har bemærket os, og som vi er glade for, er den, at også elever ved anerkendte kursus til realeksamen kommer ind under fonden. Det er netop mange gange her, der trænges til en opmuntring. Det er mange gange unge mennesker, der pludselig finder ud af, at de er kommet ud af skolen for tidligt, og som får lyst til at indhente det forsømte, hvorfor de begynder på et realkursus.

En anden ændring i lovforslaget, vi også har bemærket os med glæde, er § 1, stk. 4, hvorefter der efter nærmere regler kan ydes støtte til studier ved universiteter og højere læreanstalter i andre nordiske lande. Mit parti er interesseret i enhver bestræbelse på at etablere og fremme nordiske samarbejdsordninger. Denne nyordning er udtryk for sådan en bestræbelse.

Til slut nogle generelle betragtninger. Man kan ikke lade være med at bekymre sig en lille smule, efterhånden som lovforslagene om forhøjet støtte snart til den ene del af